

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1955/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfÉ.8/2023/7. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Szepesházi Péter ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfÉ.8/2023/7. számú határozata ellen az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó szerint a kifogásolt határozatok sértik az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit és a 26. cikk (1) bekezdését.
- [2] Az indítványozó 2018-ban határozott idejű bírói kinevezést kapott, az indítványozó kérelmezte határozatlan időre történő bírói kinevezését, ezért az érintett bíróság elnöke elrendelte az indítványozó bírói munkájának értékelését megalapozó vizsgálatot. A határozatlan idejű bírói kinevezést megelőző értékelési eljárás alkalmatlan minősítéssel zárult a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 76. § (1) bekezdés e) pontja alapján, amely okán a Fővárosi Törvényszék elnöke a Bjt. 81. § (1) bekezdése alapján az értékelés közlésével egyidejűleg felszólította az indítványozót, hogy bírói tisztségéről 30 napon belül mondjon le.
- [3] Az indítványozó a bírói tisztségéről a rendelkezésére állt időtartam alatt nem mondott le. Az értékelés eredményét vitatva az indítványozó 2021. március 23-án a Budapest területén működő elsőfokú szolgálati bíróságon a Bjt. 79. §-ára alapítottan jogorvoslati eljárást kezdeményezett. E jogorvoslati eljárásban született,

SzfÉ.9/2021/14. számú másodfokú határozat ellen az indítványozó alkotmányjogi panasszal élt, amelyet az Alkotmánybíróság 3239/2022. (V. 18.) AB végzésben visszautasított.

- [4] Az indítványozó felszólítás ellenére nem mondott le bírói tisztségéről, ezért az érintett bíróság elnöke a szakmai alkalmatlansági eljárás lefolytatása érdekében a szolgálati bírósághoz fordult. Az elsőfokú szolgálati bíróság SZÉ.11/2021/17. számú határozatával megállapította az indítványozó szakmai alkalmatlanságát és a felmentési ok fennállását. A másodfokon eljáró Kúria SzfÉ.6/2022/28. számú határozatával az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [5] A megismételt eljárásban az elsőfokon eljáró szolgálati bíróság SZÉ.1/2023/30/I. számú határozatában elutasította az indítványozó eljárás megszüntetése iránti kérelmét, megállapította az indítványozó szakmai alkalmatlanságát és a felmentési ok fennállását.
- [6] A Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfÉ.8/2023/7. számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú határozatot és elutasította az indítványozó előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét.
- [7] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 27. §-a alapján azt kifogásolta, hogy a támadott szolgálati bírósági határozatok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, a törvényes bíróhoz való jogot, az önkényes mérlegelés tilalmát és az észszerű határidőn belüli elbírálást, a XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján az érdemi hatékony jogorvoslathoz való jogot, valamint a XV. cikk alapján a törvény előtti egyenlőséget, a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, illetve a 26. cikk (1) bekezdése alapján a bírói függetlenséget.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint bírói tevékenységében nem volt fellelhető olyan kirívó vagy gyakori súlyos hiba, amely alkalmatlanságát igazolná. Az indítványozó kifogásolta, hogy a szolgálati jogviszonyának megszűnése után került sor szakmai alkalmatlansága és felmentési ok fennállása megállapítására.
- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifogásolta, hogy az eljárás során nem kerültek meghallgatásra az általa indítványozott tanúk, illetve elutasították az ismételt tanúmeghallgatásra valamint szembesítésre vonatkozó bizonyítási indítványait. Az indítványozó sérelmezte, hogy nem tekinthetett be az eljárás során vizsgált bírósági perek BIIR adataiba.
- [10] Az indítványozó álláspontja szerint felmentésének indoka az volt, hogy az Európai Bírósághoz fordult előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel, valamint előadta, hogy megismerési engedélyt kért az Országos Bírósági Hivatal elnökétől az ún. Schadl-jelentés teljes iratanyagára vonatkozóan, amelyre azóta sem kapott választ.

- [11] Az indítványozó kifogásolta továbbá, hogy az ügyében elsőfokon eljáró tanács egyik bírása egyidejűleg a bíróság sajtószóvivője is, amely álláspontja szerint sérti a pártatlanság követelményét.
- [12] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján azt is sérelmezte, hogy az elsőfokú eljárásban nem volt lehetősége közvetlenül kérdést intézni a vizsgáló biztoshoz, illetve nem bíralták el az eljárási kifogásait sem.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [14] Az Abtv. 27. §-a *a)* és *b)* pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [15] A testület megállapította, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [16] Az indítványozó az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át jelölte meg.
- [17] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként az Alaptörvény XV. cikkét, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit valamint a 26. cikk (1) bekezdését jelölte meg.
- [18] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányosság kérelemre korlátozódik.
- [19] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja szerint a kérelem akkor tekinthető határozottnak, ha alkotmányjogi panasz esetén egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve az *e)* pont szerint egyértelműen indokolni kell, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint az *f)* pont szerint kifejezett kérelmet kell előterjeszteni a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.
- [20] Az Alkotmánybíróság előjáróban hangsúlyozza, hogy „az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek puszta felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására [...]”{34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}. Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikkének megsértését egyáltalán nem indokolta, így módon az indítvány e tekintetben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontja szerinti követelménynek.

- [21] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének sérelmét tartalmilag a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével összefüggésben előterjesztett indokolása keretében kifogásolta, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései megsértését ugyanazon indokolás mentén sérelmezte, ezért az Alkotmánybíróság ezen indítványelemeket az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti indítvány keretében bírálta el.
- [22] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti indokolást.
- [23] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [24] Az Alkotmánybíróság előjáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata. {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés [30] pont, 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés [5] pont}
- [25] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatosan az alábbiakat állapította meg.
- [26] Az indítványozó által állított alapjogi sérelemmel összefüggésben előadott érvek valójában az ügyben meghozott, az indítványozó által támadott – az indítványozó kérelmeit, indítványait elutasító és azt helybenhagyó – bírósági döntések megállapításainak tartalmi és nem alkotmányossági kritikáján alapulnak, és nem ezen határozatok alaptörvény-ellenességének alátámasztására irányulnak.
- [27] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, a Kúria határozatában kifejezetten kitért arra, hogy az eljárás során számos tanúmeghallgatásra került sor, amelyek alapján „az nyert bizonyítást, hogy a volt bírót az Európai Unió Bíróságánál kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás miatt a munkavégzésben hátrány nem érte, negatív megjegyzést sem törvényszéki vezetőtől, sem bírókollégától nem kapott és emiatt senki nem nyilvánította alkalmatlannak, illetve fegyelmi eljárást nem akartak vele szemben indítani.” {Kúria SzfÉ.8/2023/7. számú határozat [94] pontja} Ezzel összefüggésben megemlítendő, hogy a kúriai határozat által is idézett módon a vizsgálati jelentés az Európai Bíróság előtt kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárást pozitívumként értékelte. {Kúria SzfÉ.8/2023/7. számú határozat [109] pontja}
- [28] A Kúria határozatának indokolása arra is utalt, hogy a vizsgálat megállapításai szerint indítványozó esetében „az átlagot meghaladó volt a határozat hirdetésre halasztás, illetve a berekesztett tárgyalások ismételt megnyitása, pl. jogkérdéssel érintett ügyben előfordult, hogy 6-7 tárgyalást tartott, amelyek a volt bíró felkészületlenségére és döntésképtelenségére utaltak, szemben a vizsgált többi új bíróval, ahol hasonló tárgyalásvezetési technikák nem fordultak elő.” {Kúria SzfÉ.8/2023/7. számú határozat [98] pontja}

- [29] Az indítványozó azon kifogása vonatkozásában, miszerint nem tekinthetett be a bírósági ügyek BIR adatlapjaiba, a Kúria határozatának indokolása kifejezetten tartalmazza, hogy „Jogviszonyának megszűnését követően a felek hozzájárulása nélkül a bírósági ügyek irataiba sem papír alapon, sem elektronikus úton betekinteni már nem volt jogosult.” {Kúria SzfÉ.8/2023/7. számú határozat [116] pontja} Az indítványozó által meghallgatni indítványozott, azonban nem teljesített tanúbizonyítási indítványok vonatkozásában a Kúria határozatának indokolása szerint azokra azért nem került sor, mert az indítványozó a bíróság felhívása ellenére nem jelentette be a tanúk idézhetőségi címét. {Kúria SzfÉ.8/2023/7. számú határozat [117] pontja}
- [30] Az Alkotmánybíróság elöljáróban rögzíti, hogy a szolgálati bíróságok előtti eljárásnak nem volt tárgya a Schadl-jelentés, illetve az eljáró bíróság egyik tagjának sajtószóvivői minőségére tekintettel előterjesztett kizárási indítvány vizsgálata. Következésképpen a Schadl-jelentésbe való betekintés engedélyezésének hiánya nem befolyásolja az indítványozó ügyét, hiszen az indítványozó ügyével nem hozható összefüggésbe ezen büntetőügy. Ezen túlmenően az indítványozó ügyében eljáró bíróság egyik tagjának sajtószóvivői feladatai vonatkozásában sem adott elő az indítványozó olyan indokolást, amely az indítványozó ügyével történő összefüggést megalapozta volna.
- [31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében eljáró bíróságok határozataikat részletesen, a megállapításaikat tételesen alátámasztó bizonyítékok megjelölésével megindokolták. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó valamennyi általa megjelölt alapjog sérelmét kizárólag a saját és az eljáró bíróságok álláspontjának eltéréseiből, értelmezésének különbözőségéből vezette le.
- [32] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben. {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}
- [33] Az Alkotmánybíróság szerint az ügyben eljáró bíróságok határozataikban az indítványozóval ellentétes jogi álláspontra helyezkedtek, a döntésüket alátámasztó érveikről számot adtak. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[A] bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata.” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}
- [34] Az indítványozó a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolta, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet a

tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni.

[35] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 52. § (1b) bekezdésére és 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a), h)* pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2024. november 26.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
Dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró